

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 280/2015
26.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.В., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.В. – адвоката М.Р., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К бр.461/13 од 31.07.2014. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1569/14 од 15.01.2015. године, у седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 26.03.2015. године, једногласно је донео,

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.В., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К бр.461/13 од 31.07.2014. године и Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1569/14 од 15.01.2015. године у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, док се захтев браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К бр.461/13 од 31.07.2014. године године, поред осталих, оглашен је кривим окривљени Б.В. због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 10 месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 20.04.2013. до 31.07.2014. године. На основу члана 87. КЗ према окривљеном Б.В. изречена је мера безбедности одузимања предмета и то једног мобилног телефона Н. 1208 са ИМЕИ бројем ... и претплатничким бројем ... У пресуди је одређено да ће о трошковима кривичног поступка бити одлучено накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1569/14 од 15.01.2015. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у

Београду, бранилаца окривљених Ј.Д.В., Д.Л. и Б.В. као и жалба окривљеног Б.В., а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда бранилац окривљеног Б.В., адвокат М.Р. благовремено је поднела захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, у вези члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев основан и да донесе пресуду у смислу члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП, којом ће укинути наведене пресуде и предмет вратити првостепеном суду на поновно одлучивање као и да на основу члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни касациони суд је доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, кога није обавестио о седници већа, као ни браниоца окривљеног налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа на основу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву нашао:

Бранилац окривљеног Б.В. у захтеву за заштиту законитости указује да је наведеним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривиног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, тиме што се исте заснивају на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати и то на исказу А.С. који је дао у својству осумњиченог пред овлашћеним службеним лицем ОУП-а, иако је он, касније, у истражном поступку саслушан као сведок, па се самим тим његова изјава из преткривичног поступка није могла користити као доказ у овом кривичном поступку.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, јер из списка предмета произлази да је А.С. током целог кривичног поступка имао својство сведока у ком својству је и испитан у складу са одговарајућим одредбама ЗКП од стране истражног судије који исказ је првостепени суд касније ценио у склопу са осталим изведеним доказима и одбраном окривљених па се следствено томе, а насупрот наводима захтева, не ради о недозвољеном доказу на коме се пресуда не би могла заснивати. По налажењу овога суда констатација првостепеног суда изнета у образложењу пресуде да је исказ сведока А.С., који је дао пред истражним судијом сагласан његовом исказу који је дао као осумњичени приликом саслушања од стране овлашћених службених лица ОУП, не доводи у сумњу валидност наведеног доказа, а посебно када се има у виду да ови искази нису у међусобној супротности.

У захтеву браниоца окривљеног даље се истиче да се наведене пресуде заснивају и на записницима о саслушању окривљених Д.Л. и Ј.Д.В. датим у полицији што су, према ставу браниоца, незаконити докази, јер су окривљени приликом наведеног саслушања имали истог браниоца по службеној дужности, иако су њихове одбране биле у супротности.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, неосновани.

Одредбом члана 69. ЗКП ("Службени лист СРЈ", бр. 70/2001, 68/2002 и "Службени гласник РС", бр. 58/2004 ... 72/2009) која је важила у време саслушања окривљених од стране овлашћених службених лица ОУП-а било је прописано да више окривљених могу имати заједничког браниоца само ако то није у супротности са интересима њихове одбране. Имајући у виду да, насупрот наводима захтева, одбране ових окривљених које су изнели у преткривичном поступку нису биле у супротности, то није било ни законских сметњи да окривљени имају заједничког браниоца, због чега су изнети наводи захтева да се на наведеним доказима пресуда не може заснивати оцењени као неосновани.

По налажењу овога суда неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног Б.В. којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, са образложењем да записник о саслушању осумњичене Ј.Д.В. представља доказ на коме се не може заснивати пресуда из разлога што је исказ окривљене дат уз тортуру под притиском као и да је наведени записник био сачињен раније, на основу изјаве А.С., који је окривљена само потписала. Ово стога, јер Врховни касациони суд налази, а насупрот наводима захтева, да исказ окривљене Ј.Д.В. дат у преткривичном поступку није изнуђен употребом силе, претње или других недозвољених средстава према њој од стране овлашћених службених лица ОУП-а, с обзиром на то да окривљена није поднела кривичну пријаву против радника полиције због незаконитог поступања нити је пак током кривичног поступка предложено извођење доказа којим би се оваква тврдња браниоца окривљене поткрепила, имајући при том у виду да је наведено саслушање обављено у присуству браниоца окривљене по службеној дужности, адвоката М.В., која је у свом исказу навела да јој окривљена није указала да је према њој пре саслушања била примењена сила или претња у циљу изнуђивања признања извршења предметног кривичног дела, па су из изнетих разлога и у овом делу наводи браниоца окривљеног да је пресуда донета уз повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП оцењени као неосновани.

Према наводима захтева, недозвољен доказ на коме се пресуда не може заснивати је и тумачење првостепеног суда извештаја Управе криминалистичке полиције – Службе за специјалне истражне методе Одељења за електронски надзор за шта суд није компетентан нити може да зна ко је слао поруке са телефона окривљене Ј.Д.В. нити на шта се ове поруке односе, већ је то требало да утврди стални судски вештак.

Из списка предмета произилази да је наредбом председника већа Вишег суда у Београду К бр.461/13 од 25.02.2014. године одређено да Јединица за специјалне истражне методе МУП-а Републике Србије обави вештачење садржаја долазно – одлазних позива и порука са бројева телефона који су одузети од окривљених Ј.Д.В. и Б.В., и да је Служба за специјалне истражне методе - Одељење за електронски надзор дана 16.04.2014. године првостепеном суду доставила извештај о прикупљању података из мобилних телефона и СИМ картица ових окривљених, који извештај је суд извео као доказ на главном

претресу и потом га ценио како појединачно тако и у међусобној вези са осталим изведеним доказима и одбраном окривљених. Стога, по налажењу овога суда, није у питању тумачење, већ оцена доказа прибављеног одговарајућим вештачењем, па су самим тим наводи захтева браниоца окривљеног Б.В. да се на овом доказу пресуда не може заснивати и да је на штету окривљеног повређен закон из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, оцењени као неосновани.

У захтеву браниоца окривљеног наводи се и то да је претрес окривљене Ј.Д.В. извршен на незаконит начин којом приликом је, према наводима радника полиције С.М. код окривљене пронађен и уз потврду одузет новац у износу од 1.000,00 динара.

Врховни касациони суд налази да су и ови наводи захтева неосновани, јер у списима предмета не постоји посебан записник о обављеном претресању лица – окривљене Ј.Д.В., а наведени новац је од окривљене одузет приликом предузимања радњи од стране овлашћених службених лица ОУП-а у складу са овлашћењима из члана 225. ст. 1. и 2. тада важећег ЗКП о чему је сачињена потврда у смислу члана 82. ст. 5. и 6. ЗКП ("Сл. лист СРЈ бр. 70/2001, 68/2002 и "Сл. гласник РС" бр. 58/2004 ... 72/2009).

У захтеву браниоца се указује да је и претресање стана окривљене Ј.Д.В. извршено на незаконит начин – без наредбе суда, а да је записник о овој радњи недозвољен доказ, јер га није потписао пунолетан и независан грађанин, већ А.С., који је у преткривичном поступку имао својство осумњиченог и у наведеном стану је затечен приликом конзумирања опојне дроге.

Врховни касациони суд налази да су и ови наводи захтева браниоца окривљеног неосновани, с обзиром на то да су овлашћена службена лица ОУП-а имала овлашћење да без писмене наредбе суда и присуства сведока обаве претресање стана јер је окривљена Ј.Д.В. као држалац стана то тражила, што је и изричито назначено у смислу члана 81. став 1. ЗКП у записнику о претресању стана и просторија. У наведеном записнику само је констатовано да је претресању стана присуствовао А.С., који записник ово лице није потписало као ни други пунолетни грађанин, јер присуство сведока претресању стана није било обавезно у смислу тада важеће одредбе члана 81. став 1. ЗКП, па су и ови наводи захтева браниоца окривљеног којима се позива на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП оцењују као неосновани.

Наводима захтева браниоца окривљеног да је нејасно образложење апелационог суда да се првостепена пресуда не заснива на недозвољеном доказу, а нарочито наводи да А.С. није био осумњичен, него је у поступку имао само статус сведока као и позивање на Законик о кривичном поступку без навођења члана закона на који се позива, по налажењу овог суда, се указује да су разлози другостепене пресуде потпуно нејасни, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, која није разлог, због којег окривљени у смислу члана 485. став 4. ЗКП може поднети захтев за заштиту законитости, па је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као недозвољен.

Врховни касациони суд налази да се наводима захтева да првостепени суд није могао одлучну чињеницу – да ли је А.С. процесуиран или ослобођен од казне, јер је открио од кога је наводно набавио опојну дрогу, да утврди на основу исказа саслушаног радника полиције С.М., који је и сам учествовао у преткривичном поступку, већ да је требало да ову информацију прибави од надлежног тужилаштва, као и да је изјава А.С. дата у полицији и у истражном поступку прорачуната, пристрасна и усмерена на избегавање кривичног гоњења за кривично дело из члана 246. КЗ, правноснажне пресуде побијају због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, што чланом 485. став 4. ЗКП, није прописано као разлог због којег окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, па је захтев браниоца окривљеног и у овом делу оцењен као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић, с.р.